

Родян Марія Володимирівна – викладач кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ

УДК: 930.2

РЕАЛІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО НАРАТИВУ В СУЧАСНИХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ УМОВАХ

Сьогоднішнє посилення актуальних глобалізаційних тенденцій у сучасному світі обумовлює необхідність філософсько-історичного осмислення цього явища, дослідження його сутності та форм реалізації. У даній роботі феномени регіоналізації та локалізації розглядаються в контексті історичної реальності. Увагу акцентовано на пошуках реалізації українського історичного нарративу в епоху глобалізації.

Ключові слова: історичний нарратив, глобалізація, локалізація, регіоналізація, глокалізація.

РЕАЛИЗАЦИЯ УКРАИНСКОГО ИСТОРИЧЕСКОГО НАРРАТИВА В СОВРЕМЕННЫХ ГЛОБАЛИЗАЦИОННЫХ УСЛОВИЯХ

Современное усиление актуальных глобализационных тенденций в современном мире обуславливает необходимость философско-исторического осмысления этого явления, исследование его сущности и форм реализации. В данной работе феномены регионализации и локализации рассматриваются в контексте исторической реальности. Внимание акцентировано на поисках реализации украинского исторического нарратива в эпоху глобализации.

Ключевые слова: исторический нарратив, глобализация, локализация, регионализация, глокализация.

REALIZATION OF UKRAINIAN HISTORICAL ARRIVAL IN MODERN GLOBALIZATION CONDITIONS

The current intensification of globalization trends in the modern world necessitates a philosophical and historical understanding of this phenomenon and forms of its realization. In this paper, the phenomenon of regionalization and localization is considered in the context of historical reality. Attention is focused on searching for implementation of Ukrainian historical narrative in era of globalization. The purpose of the article is to identify main factors and characteristics that determine the implementation of Ukrainian historical narrative in contemporary globalization.

Key words: historical narrative, globalization, localization, regionalization, glocalization.

Актуальність проблеми. Інтернаціональна регіоналізація усіх сфер суспільного життя у світі безпосередньо пов'язана з процесами, які відбуваються під час взаєморозвитку універсальних форм буття людського суспільства. Дане питання потребує вирішення глобальних проблем сучасності: кризи загальнолюдських цінностей, гострого питання екології, демографії та гендерних відносин, боротьби за встановлення миру без війни, подолання негативних наслідків урбанізації. Саме процеси глобалізації, локалізації та регіоналізації чітко відображають діалектичну єдність основних протиріч суспільного буття, що виникають перед усім людством на початку XXI ст.

Глобальні проблеми висвітлюються на різних рівнях локальності у відповідності з оригінальними відмінностями кожного регіону. Необхідність філософсько-історичного

осмислення явищ та подій, пов'язаних з посиленням тенденції глобалізації у світі, обумовлює актуальність досліджень сутності та форми реалізації даного феномена саме в Україні. Необхідність формування методологічних підходів до осмислення глобальних проблем сучасності крізь призму історичної реальності визначає актуальність даного дослідження.

Аналіз останніх наукових досліджень. Аналіз наукових доробок В. Ю. Керцмана [4], П. П. Білика [5], Т. Снайдера [8], С. Плохія [7] свідчить про те, що поняття «регіоналізація» та «локалізація» доволі часто розглядаються як тотожні. При цьому акцентується увага на обмеженості проявів деяких явищ як основному змісті даних понять. Так, на думку одних авторів, поняття «регіоналізація» та «локалізація» слід вважати еквівалентними за своєю сутністю, враховуючи зростання міцності взаємозв'язків елементів соціуму та близькості норм суспільного буття у межах певних територіально відокремлених регіонів у порівнянні з ефективністю таких взаємозв'язків та норм на глобальному рівні. Стосовно українського історичного наративу, то він стане істотно багатшим, якщо до його канви буде включено в повному обсязі історію не лише української, але й інших етнічних спільнот. Спроба в такий спосіб вийти за рамки національно-етнічної парадигми може певною мірою розкрити багатоетнічний та етнонаціональний підходи. Проте у баченні С. Плохія [7] значно більш продуктивним для створення нової філософії історії України може бути транснаціональний підхід, базований на її розгляді як цивілізаційного й культурного кордону як своєрідної контактної зони.

Мета роботи – визначення основних факторів та характеристик, що зумовлюють реалізацію українського історичного наративу в сучасних глобалізаційних умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поєднання таких соціально-філософських феноменів як «регіоналізація», «локалізація» та «історичний наратив» наводить на думку щодо чіткого розмежування значень цих термінів. Дійсно, саме обмеженість проявів певного явища є тим загальним, що поєднує дані філософсько-історичні концепти. Проте, залишається невизначеним, у якому середовищі визначаються дані межі, які характеристики суспільного буття вони обмежують, для чого взагалі існують. Розкриттю сутності понять «регіоналізація» та «локалізація» сприятиме аналіз їхніх похідних, а саме понять «локальний», «локальність», «регіональний», «регіон». За визначенням «Великого тлумачного словника сучасної української мови» [2], поняття «локальний» означає: «1. Який не виходить за певні межі; місцевий; властивий певній місцевості, певному середовищу. 2. У живописі – такий, що незмінно, постійно властивий певному предмету (про колір, тон).» Стосовно поняття «регіональний», то згідно словникові, воно визначається як таке, що стосується поняття «регіон», що, в свою чергу, визначається як певна територіальна одиниця (район, область, зона), що вирізняється з-поміж інших таких же одиниць специфічними рисами (географічними, економічними тощо) [2]. Безпосередньо пов'язане з поняттям «локалізація», поняття «локальність», згідно філософського словника – передбачає обмеженість соціальної взаємодії умовами місця дії, «розташованість» дії в просторі-часі; контекстуальність інтеракцій, спілкування, дискурсу [10]. Локальність дозволяє зафіксувати включеність навколишнього середовища у процес оформлення сталих інтеракцій. Умови соціальної взаємодії при цьому розглядаються як своєрідний сценічний майданчик, на якому може бути розіграна лише певна дія: діяльність суб'єктів відбувається на фоні «ззадалегідь» підготовлених декорацій.

Поняття «локальність» вказує на наявність апріорних моделей інтерпретації контексту. Важливим є те, що інтерпретація дискурсу передбачає обов'язкове врахування всієї інформації про контекст. Вже до моменту комунікації у всіх учасників процесу спілкування зазвичай є деяке уявлення про локальний контекст. Так, на думку Х. Ортеги-і-Гассета [6], духовний світ кожної конкретної людини організований у «прагматичні поля». Кожна річ належить до одного з таких полів, у якому вона зв'язує своє «буття для» з іншими речами, тобто – подальшими тощо. Відтак, «прагматичні поля» локалізовані у просторі. Людина живе

в світі, що складається з «ситуативних полів», більш менш локалізованих у просторі. З позицій теорії структуризації Е. Гідденса [3], поняття «локальність» виступає як необхідна умова підтримки сталості процесу взаємодії індивідів. Сама можливість соціального «порядку» є результат локалізації людської взаємодії, його структурації в просторі-часі. Кількісна характеристика локальності (місця дії) може коливатися від обмеженої обставини, що задає близькі дистанції – інтеракції, місця проживання тощо до обширних територіальних просторів взаємодії держав. На думку Ф. Теннієса [9], автономія локального співтовариства ґрунтується на значній щільності зв'язків, що забезпечує високу інтенсивність повсякденного спілкування. У випадку, коли інформація не може переміщатися без своїх носіїв, що мають невелику швидкість транспортування, близьке має переваги перед віддаленим, а товари і новини, що походять із навколишніх місцевостей, переважають над тими, що прибувають здалеку. Межі локального співтовариства обумовлювалися можливостями і швидкістю пересування, що визначалося наявними засобами транспорту і зв'язку, тобто, простір був більш значущим. Але на сьогодні його значення втрачається. Нові форми електронних комунікацій створюють віртуальні локальності, що не обмежені конкретною територією та різноманітними локальними соціально-політичними інститутами.

Детериторизація соціальних процесів досягла сьогодні такого рівня, що сучасні дослідники пропонують розглядати поняття «локальне» поза територіальними межами. Процес відриву культурних практик від територій надає людям культурні ресурси, в яких вони раніше були обмеженими. Складність та неоднозначність взаємодії глобального та локального, трансформації самого феномена локальності в умовах глобалізації виражаються у певному конфлікті глобального та локального. Наші залежності сьогодні, як зауважує З. Бауман [1], є повністю глобальними, проте, наші дії, як і раніше, локальні. Це є однією з причин даного конфлікту. Проте, відношення глобального та локального не можна зводити до відношень протилежності. Це значно складніші відносини, що передбачають одночасно глобалізацію локального та локалізацію глобального, тобто глокалізацію. Англійський соціолог Роланд Робертсон доволі вдало вклав цю взаємозалежність у формулу глокалізації, стверджуючи, що глобальні та локальні тенденції «в кінцевому рахунку взаємодоповнювані і взаємопроникають один в одного, хоча в деяких ситуаціях можуть прийти в зіткнення» [12]. Природні процеси розвитку йдуть відразу в обидві сторони, глобальності і локальності, глокалізація, по суті, призводить до того, що глобальність виявляється не якимось одновимірним простором, а стає мірою зростаючого зближення полюсів глобальності і локальності.

Глобалізація, створивши новітню систему світових комунікацій, водночас стимулювала захисну реакцію на рівні «малих батьківщин». Глобалізація піднімає самоцінність локального, адже й сама концепція локального в тісному зв'язку з глобальним перетворюється на узагальнену пояснювальну парадигму. Саме тому сучасна система загально цивілізаційних дослідницьких пріоритетів та інтенцій у соціально-гуманітарній сфері базується на істотно переосмисленому співвідношенні глобального й локального. Якщо перша половина ХХ ст. характеризувалася підвищеною зацікавленістю до проблем глобалістики, то у другій його половині у фокусі інтересів опинилися ситуації, які вкладаються в поняття «історична локалістика» – мікроісторія, історія власної повсякденності, родини, рідного краю. А початок ХХІ ст. ознаменувався наступним «пізнавальним поворотом» – посиленням та відродженням інтересу до глобальних проблем (зокрема у формі появи макроісторичних моделей універсальної історії («universal history»), нової інтернаціональної історії («new international history»), транснаціональної історії («transnational history»). Така «універсалізація» історії супроводжується співвідношенням по лінії «глобальне – регіональне – локальне».

Справжній спалах наукового інтересу до явищ регіоналізації, що супроводжував дослідження глобалізаційних процесів, для багатьох науковців став несподіваним. Взаємовідношення понять «локальне» та «регіональне» під впливом процесів глобалізації

теж зазнало певних змін. Загалом ці поняття співвідносяться як родові й видові, локальний рівень вважається нижчим щодо регіонального. Проте локальний соціум усвідомлює свою особливість лише завдяки наявності спільних культурних особливостей, а вони, як правило, формуються в рамках регіональної культурної традиції. Саме регулятивна, аксіологічна, символічна, комунікативна функції регіональної культури створюють основу локалізму у світосприйнятті. Водночас вони здатні стати базою політики культурної ізоляції та формування партикуляристських систем цінностей, оскільки регіони можуть розглядатися і як ментальні конструкції. В даному випадку на перший план виходить ідея концептуалізації регіону через концепт уявленої спільноти. Це, в свою чергу, актуалізує потребу в пошуку спільних, культурних у своїй основі, ознак певних груп.

Сьогодні інтерес до просторових впливів пронизує всі сфери соціокультурного знання, причому регіоналістика виявилася не менш актуальною, ніж наукова глобалістика. Саме цей інтерес відчутно змінив кут зору на одвічну проблему взаємодії центру й периферії. Одні дослідники фокусують увагу на зростанні ролі нелінійних утворень і світових потоків, уособлених певним «центром». Інших цікавлять насамперед проблеми маргіналізації, кордонів – усе те, що може бути об'єднане поняттям «периферія». Ті «лінії перетину», які повсюдно існують між глобальним і локальним, зробили термін «глокалізація» загальноживаним в аналізі культурних взаємопроникнень. Надалі конструювання «гібридних» термінів стало своєрідною інтелектуальною модою: Дж. Розенау [13], приміром, взаємодію інтеграції та фрагментації вклав у поняття «фрагмеграція». Так, «нарративістський поворот» у гуманітарних науках, що супроводжувався появою наратології як субдисципліни, наприкінці ХХ ст. сфокусувався у вигляді двох протилежно спрямованих тенденцій: своєрідний «поворот до наративу» як методологічний ключ до творення антропологічно орієнтованої історії супроводжується визнанням кризи метанаративів. При цьому й сам «нарративний поворот», і жорсткий спротив ідеї «метанаративів» в історії були спровоковані постмодернізмом у руслі відходу від традиції, ідеалу вичерпного знання, утвердження плюралізму «фрагментарного досвіду» [11].

Вітчизняному історичному загалу ще належить оволодіти методологією й методикою дослідження не просто регіональних особливостей, але і їх відображення у відповідних локальних дискурсах, у першу чергу тих, які відбивали реальні зіткнення інтересів по лініях «центр – периферія» і «регіон – регіон». На рубежі ХІХ–ХХ ст. українська історіографія досить швидко впоралася із завданням синтезування того, що уявлялося «відгалуженням» польської, російської, австро-угорської та інших історій, в єдину історію ще неіснуючої модерної української нації. Нині, уже у ХХІ ст., постало зворотне завдання – аналіз національної історії крізьпризму особливостей історичної долі її регіонів. Це не має бути просто задокументований літопис життя кожного окремого регіону. Значно складніше (і продуктивніше) створити цілісну, але достатньою мірою прив'язану до території, локалізовану історію України – в усій багатогранності її самоідентифікацій, регіональних дискурсів. Лише тоді в один ряд із переважно політичними синтезами історії України стануть ті, які можна буде називати регіональними історичними нарративами.

Пошук парадигмальних орієнтирів в історичній регіоналістиці ще далеко не завершений, хоча початкову стадію цього процесу – розширення на основі міждисциплінарності категоріально-понятійного інструментарію – вона вже пройшла. Тепер важливо визначитися з набором основоположних парадигм, здатних структурувати відповідний науковий простір. На перший план тут виходить осмислення діалектики взаємопереходів по лінії глобальне/національне/регіональне/локальне, новий контекст відносин центрів і периферій, а також оптимальність комбінацій макро-, мезо- та мікропідходів у науковому пізнанні. Йдеться про новий рівень соціального аналізу: регіоналізація розглядається як зворотний бік процесів глобалізації в контексті формування регіонально-цивілізаційних об'єднань, що перебувають у процесі динамічної взаємодії.

Українська регіоналістика має постійно підтверджувати свій науковий статус,

розв'язуючи суперечності між загальним і конкретним, цілим та частиною, центрами й периферіями. Обираючи з-поміж безлічі наукових підходів, вона мусить орієнтуватися насамперед на ті, які відкривають перспективу синтезу універсалізму та контекстуалізму, перехресних впливів, взаємодії відцентрових і доцентрових сил. Дослідження конкретного регіону може бути успішним лише за умови «включеності» його у світовий культурний простір. А загальний контекстуальний масштаб регіоналістики прямо залежить від пошуку власної ніші у системі як транснаціонального, так і локально-орієнтованого наукового знання.

Під впливом «історичної глобалізації» відчутно змінюються структура й функції загальної історії, яка надто довго базувалася на легітимації відповідних цивілізаційних ідей. Поняття цивілізації як частина дихотомії «цивілізаційне – варварське» надто довго осмислювалося як синонім раціональності та прояв історичної необхідності. Упродовж ХХ ст. цей фундамент поступово розмивався під впливом постмодерністської критики, унаслідок чого історичний процес постав як діалог цивілізацій, в якому роль суб'єкта була закріплена за обома сторонами; загальна історія внаслідок цього постала як сума багатьох історій, написаних із різних пунктів бачення. Макроісторичні моделі загальної історії (лінійно-стадіальні, циклічні), які домінували раніше, сьогодні існують поряд із регіональними концептами історії локальних цивілізацій, моделями локальної історії та мікроісторії. А головна проблема глобальної історії мислиться як співвідношення універсального й локального.

Слід зауважити, що про національну історію, як і про національну ідею чи націоналізм, не можна розмірковувати без певної емоційної налаштованості. Тут ніколи не буде однозначності в підходах: адже й сам історичний досвід реалізації національних ідей, і, особливо, рефлексії щодо нього в різних людей відмінні. Варто уникати апріорних узагальнень і розглядати конкретні ситуації та взаємовпливи. У цьому і полягає пріоритетність локально-регіональних рівнів в обновлюваних національних нарративах.

Пошук в історії закономірностей, єдиного архетипу, яким мають відповідати національні, регіональні, локальні різновиди історичного мислення є справою, приреченою на неуспіх. Так само, як і спроби вибудовувати історичні сюжети на основі раціональності як способу буття. Якщо винести «за дужки» постійно присутні в історії джерела ірраціональності, міфи, фантазії, у ній просто не залишиться простору для свободи. Зрештою те, що називається «ходом історії», величезною мірою залежить від випадковостей і всього того, що у Ж.-Ф. Ліютера йменується «непрезентабельним» [11].

Дослідження з теорії культури відкидають образ закритих окремих суспільств і відповідних їм культурних просторів і описують іманентний «діалектичний» процес культурної «глобалізації», в якому одночасно можливі і відбуваються протилежні речі. Це дозволяє дійти висновку, що глобалізація не є щось автоматичне і одностороннє, одновимірне глобалізація - невичерпне джерело непорозуміннь у цій суперечці. Глобальне не тільки не анулює локальне, воно припускає локальне як координату співвідношення, завдяки чому локальне поміщається в інший контекст соціально-філософського аналізу. На тлі глобального відбувається переосмислення локальностей, формування їхньої нової якості. Глобальне стимулює локальне до розкриття закладеного в ньому потенціалу. Глокалізація припускає виникнення транскультурних, гібридних форм життя, що можна показати на прикладі міграції і транскультурних шлюбів і сімей. Ідентичність особи вбудовується в рамки транснаціональних просторів, тому вона носить міжкультурний, гібридний характер. На тлі тенденцій глобалізації, локальність починає захищатися, виробляючи особливий механізм: первинна ідентичність (переважно національна, релігійна, гендерна), на основі якої реалізуються прояви сепаратизму, фундаменталізму, націоналізму тощо. Набуває актуальності стильова ідентичність. Локальні ситуації трансформуються, стаючи частиною більш широких глобальних систем та процесів, водночас глобальні аспекти набувають нове значення у специфічних локальних умовах, а також у сучасній філософії історії.

Висновки та перспективи подальших наукових розробок у цьому напрямку. Отже, проведений аналіз понять «регіоналізація» та «локалізація» на предмет визначення загального та відмінного свідчить про те, що загальною характеристикою філософських категорій «регіоналізація» та «локалізація» є обмеженість явища, що характеризується за допомогою цих категорій. Проте, така обмеженість стосовно явищ регіонального рівня тлумачиться як обмеженість географічними кордонами, територіальними межами. У той же час, поняття «локалізація» відноситься до характеристик обмеженості соціальних взаємодій у просторі – часі, описує такі взаємодії з точки зору контексту, обставин, у яких вони відбуваються. Локалізація містить у собі явища, які обмежені умовами конкретного місця та часу: має місце як регіональна (географічна прив'язка певного явища), так і його обумовленість умовами та факторами, що відносяться до місця та часу, у яких це явище відбувається. Крім того, феномен локалізації може спостерігатися не тільки у контексті певної території, локалізація може виражатися спільністю етнічної або культурної ідентифікації, відчуттям спільної долі. Це дозволяє відзначити певний рівень незалежності локальних явищ від чинників, що містяться поза даною локальністю. При цьому поняття «локалізація» є відносним із точки зору не тільки просторових, але й часових відмінностей. Слід відзначити, що поняття «регіоналізація» передбачає наявність інституціональної єдності процесу як його основи. Нині, у час регіонального відгуку на процеси глобалізації, чітко ідентифікується ядро національної культури та історичного нарративу, а також відповідних йому підстав духовності, руйнування яких призведе до деградації, знищення усього людства в цілому.

Перспективи подальшого дослідження проблеми полягають у аналізі взаємодії проявів локалізації та глобалізації, що є домінуючою у сучасному суспільному бутті, а також у визначенні особливостей проявів соціокультурного феномена глокалізації як результату їхньої взаємодії в сучасному українському контексті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бауман З. Глокализация, или кому глобализация, а кому локализация. [Текст] / Глобализация: Контуры XXI века: Реф. сб. Отв. ред. Ю.И. Игрицкий, П.В. Малиновский. – М., 2002. – С. 134.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови [Текст] / Голов. ред. В.Т.Бусел. – К.: Ірпінь: ВТФ "Перун", 2005. – 1728 с.
3. Гидденс Э. Социология [Текст] / Пер. с англ.; науч. ред. В. А. Ядов; общ. ред. Л.С. Гурьевой, Л.Н. Посилевича. – М.: Эдиториал УРСС, 1999. – 703 с.
4. Державне регулювання розвитку регіонів в Україні: теорія і практика: Автореф. дис... д-ра наук з держ. упр.: 25.00.02 [Електронний ресурс] / В.Ю. Керецман; Нац. акад. держ. упр. при Президентів України. – К., 2005. – 32 с.
5. Організаційно-правове забезпечення управління соціально-економічним розвитком регіону: Автореф. дис... канд. юрид. наук:12.00.07 [Електронний ресурс] / П.П. Білик; Одес. нац. юрид. акад. – О., 2003. – 21 с.
6. Ортега-и-Гассет Х. Избранные труды [Текст]: Пер. с исп./Сост., предисл. и общ. ред. А. М. Руткевича – 2-е изд. – М.: ИНФРА-М; Весь Мир, 2000. – 700 с
7. Плохій С. Якої історії потребує сучасна Україна? // Український історичний журнал. – 2013. – №3. – С.4–12.
8. Снайдер Т. Перетворення націй: Польща, Україна, Литва, Білорусь 1569–1999. – К., 2012. – С.24–27, 34.
9. Теннис Ф. Общность и общество. Основные понятия чистой социологии [Текст]. – М.: Фонд "Университет", Владимир Даль, 2002. – 456с.

10. Философский Словарь [Электронный ресурс]: http://mirslivarej.com/content_fil/LOKALNOST-5442.html

11. Lyotard J.-F. Postmodern Condition: A Report of Knowledge. – Minneapolis, 1984; Readings B. Introducing Lyotard: Art and Politics. – London, 1991.

12. Robertson R. Globalization: Time-Space and Homogeneity-Heterogeneity // Global Modernities /Ed. By C.M. Fetherstone, S. Lash, R. Robertson.– Langman, 1995. – P.25–44.

13. Rosenau J. Distant Proximities: Dynamics beyond Globalization. Princeton; New York, 2003.

Рубський Вячеслав Миколайович – кандидат богословських наук, старший викладач кафедри практичної психології Одеського національного морського університету

УДК 141.13

СЕНС ЖИТТЯ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНЕ ПОЛОЖЕННЯ СВІТОГЛЯДУ

У статті проведений всебічний аналіз становища уявлення про сенс життя індивіда в структурі світогляду. Просліджено локус метафізики в типових картинах світу. Питання про сенс представлений як інструмент дослідження світогляду. Запропоновано розділити питання про сенс життя на два різних аспекти: 1) дослідження простору можливості питання про сенс; 2) питання про сам сенс, якщо в арсеналі філософа є базис для його конструктивного вирішення. Обґрунтовано, що запитування про сенс життя має власну цінність, різну для суб'єкта запитування і дослідника.

Ключові слова: світогляд, сенс життя, метафізика, запитування, психологія, онтологія, суб'єктивізм.

СМЫСЛ ЖИЗНИ КАК ФУНДАМЕНТАЛЬНОЕ ПОЛОЖЕНИЕ МИРОВОЗЗРЕНИЯ

В статье проведён всесторонний анализ положения представления о смысле жизни индивида в структуре мировоззрения. Прослежен локус метафизики в типовых картинах мира. Вопрос о смысле представлен как инструмент исследования мировоззрения. Предложено разделить вопрос о смысле жизни на два разных аспекта: 1) исследование пространства возможности вопроса о смысле; 2) вопрос о самом смысле, если в арсенале философа имеется базис для его конструктивного разрешения. Обосновано, что вопрошание о смысле жизни имеет собственную ценность, различную для субъекта вопрошания и исследователя.

Ключевые слова: мировоззрение, смысл жизни, метафизика, вопрошание, психология, онтология, субъективизм.

THE MEANING OF LIFE AS A FUNDAMENTAL SITUATION OF THE WORLD VIEW

The article contains a comprehensive analysis of the position of ideas about the meaning of life of an individual in the structure of the worldview. The locus of metaphysics is traced in typical pictures of the world. The question of meaning is presented as a tool for the study of worldview. It was proposed to divide the question of the meaning of life into two different aspects: 1) the study of the space of the possibility of the question of meaning; 2) the question of the very meaning, if the philosopher's arsenal has a basis for its constructive resolution. It is grounded that asking about the meaning of life has its own value, which is different for the subject of inquiry and the researcher.